

การศึกษาวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของข้าราชการกรมทางหลวงในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในองค์กร และศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติของข้าราชการกรมทางหลวง ในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในหน่วยงาน โดยมีกรอบแนวคิดในการศึกษา ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ ซึ่งหมายถึง ปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้ความเข้าใจในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการรับรู้ปัญหาในองค์กร ได้แก่ ปัญหาบุคคล ปัญหาสภาพแวดล้อม และ ปัญหาในการปฏิบัติงาน และตัวแปรตาม คือทัศนคติของข้าราชการ กรมทางหลวงในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในองค์กร ในด้านความพอประมาณ ด้านการใช้เหตุผล และด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี คือ เงื่อนไขด้านความรู้ในการพัฒนา และเงื่อนไขด้านคุณธรรมในการพัฒนา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นข้าราชการกรมทางหลวงที่ปฏิบัติงานอยู่ในส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร จำนวน 343 ราย เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคล ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การรับรู้เกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์กร การสอบถามทัศนคติของข้าราชการกรมทางหลวงในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ คือ ในด้านความพอประมาณ ด้านการใช้เหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ด้านการใช้ความรู้ และคุณธรรมในการปฏิบัติงาน ส่วนท้ายสุดเป็นคำถามปลายเปิด ให้ผู้กรอกแบบสอบถาม ได้แสดงความคิดเห็นในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการปฏิบัติงานในองค์กร แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อทราบลักษณะพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ทำการวิเคราะห์โดย หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อทดสอบสมมติฐาน สถิติที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ สถิติ t-test, F-test เพื่อทดสอบตามลักษณะตัวแปรดังกล่าว

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นหญิง มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีสถานภาพสมรสแล้ว ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี มีเงินเดือนระหว่าง 20,001 - 30,000 บาท ดำรงตำแหน่ง(ซี)ในระดับ 4-6 ปฏิบัติงานในลักษณะเป็นข้าราชการผู้ปฏิบัติงาน และมีอายุราชการอยู่ระหว่าง 11-20 ปี มีความรู้เกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในระดับปานกลาง มีการรับรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นในกรมทางหลวงอยู่ในระดับปานกลาง เช่นกัน พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับบุคคล มีความรู้เกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 0.66 และพบว่า เรื่องที่กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ระดับมากที่สุด ที่มีค่าเฉลี่ย 0.94 คือ ในเรื่องของเป้าหมายสูงสุดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ระบบเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรมอยู่ด้วยกันอย่างสมดุลและยั่งยืน พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น ส่วนในเรื่องกระบวนการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้น กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ในเรื่องนี้ค่อนข้างน้อย มีค่าเฉลี่ยที่ 0.32 และมีทัศนคติต่อการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในองค์กรอยู่ระดับปานกลาง ทั้งภาพรวมในด้านต่าง ๆ คือ ด้านความรู้ในการทำงาน ด้านความพอประมาณ ด้านการมีภูมิคุ้มกัน ด้านคุณธรรมในการทำงาน และด้านการใช้เหตุผลในการทำงาน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เพศ ระดับการศึกษา และ ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการกรมทางหลวง เป็นปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในองค์กร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรกำหนดนโยบายและมีแผนปฏิบัติการ ในการดำเนินงานพัฒนากรมทางหลวงในการนำหลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้อย่างชัดเจน และกว้างขวาง
2. ส่งเสริมให้ข้าราชการกรมทางหลวง ได้พัฒนาตนเองเพื่อพัฒนาปัญญา ความคิด และทักษะในเรื่องต่าง ๆ ไม่เฉพาะแต่เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเท่านั้น แต่เป็นการเสริมสร้างองค์ความรู้ในด้านต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นพร้อมกันไป

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. ผู้บริหารต้องตระหนักถึงประโยชน์ของการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ในองค์กร คือ กรมทางหลวง ให้ชัดเจน อย่างเป็นรูปธรรม
2. เร่งสร้างจิตสำนึกของข้าราชการกรมทางหลวงในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ในการปฏิบัติ
3. ส่งเสริมและให้ความรู้ในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแก่ข้าราชการกรมทางหลวงทุกระดับ โดยมีการดำเนินการอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง

The objectives of the study were to find out the opinion of the government officials in the Department of Highways toward the application of the philosophy of sufficiency economy in the organization and to identify the factors influencing their opinion. The framework of the study included as the independent variables; the personal factors, knowledge and understanding of the philosophy of sufficiency economy, and awareness of organization problems, i.e., personal problems, environmental problems and work problems. The dependent variable was the opinion toward applying the philosophy of sufficiency economy in the organization in terms of moderation use of reasoning, and good self-immunization, i.e., conditions of having knowledge for development and conditions of moral for development.

This quantitative data used a questionnaire to collect the data from 343 government officials in the central administration of the Department of Highways in Bangkok. The questionnaire was composed of five parts: the first part concerned the personal data; the second part the knowledge of the philosophy of sufficiency economy; the third part awareness of the problems in the organization; the fourth part the opinion toward the application of the philosophy to different work aspects, i.e., moderation use of reasoning, immunization, applying knowledge and moral to one's work; and the last part contained an open-ended question to seek the respondent's opinions on the application of the philosophy in the organization. Frequency, percentage, mean and

standard deviation were used to describe the data, and t-test and F-test to test the hypotheses.

It was found that most of the respondents were females, aged 41-50, and were married. Also, most held a Bachelor's degree and had a monthly salary of 20,001 – 30,000 baht. The majorities were in C-levels 4-6 and were in the staff line. The number of service years was 11 – 20 years. They had a moderate knowledge of how to apply the philosophy of sufficiency economy to their work ($\bar{X} = 0.66$). They were also moderately aware of the problems in the Highways Department, especially the personal problems. The aspect that they had the best knowledge ($\bar{X} = 0.94$) was the ultimate goal of the philosophy, which is to balance and sustain the economy, society, politics and cultures to be ready to cope with the changing situation. However they had a rather little knowledge of the model of sufficiency economy ($\bar{X} = 0.32$) and had a moderately positive opinion toward the application of the philosophy to their work – both as a whole and in different aspects, that is knowledge in work, sufficiency of the budget, immunization, moral in work, and use of reasoning in work.

When the hypotheses were tested, it was found that gender, education and knowledge of the philosophy of sufficiency economy were significantly related to their opinion at the 0.05 level.

Policy implications

- 1) The Department of Highways should have a clear policy and action plans for widely applying the philosophy in the organization.
- 2) The government officials in the Department should be promoted to upgrade their knowledge and skills in different fields apart from sufficiency economy, in order to improve their knowledge in different aspects.

Operational implications

- 1) The administrator should realize the usefulness of materializing the philosophy of sufficiency economy in the organization, i.e., the Department of Highways.
- 2) The government officials should be instilled conscience in applying the philosophy to their work.
- 3) The government officials of all levels should be officially educated and continuously encouraged to apply the philosophy to their lives.